

Sygn. akt III KS 42/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Wiesław Koziół

SSN Andrzej Stępa

Protokolant Jolanta Grabowska

w sprawie **D. P.**,

o wydanie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 14 lipca 2022 r.

skargi obrońcy na wyrok Sądu Okręgowego w S.

z dnia 25 kwietnia 2022 r., sygn. akt IV Ka [...],

**uchyła zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. Wydział II Kamy wyrokiem łącznym z dnia 21 października 2021 r., sygn. II K [...], na podstawie art. 91 § 2 k.k. i art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego D. P. w sprawach: Sądu Rejonowego w S. VI K [...] i VI K [X.], Sądu Rejonowego w B. II K [...], Sądu Rejonowego w S. II K [...] oraz Sądu Rejonowego w G. II K [X.] i wymierzył mu karę łączną 4 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto, na

podstawie art. 90 § 2 k.k. i art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 88 k.k. połączył orzeczone wobec D. P. zakazy prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i orzekł zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio. Ponadto zaliczył na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności, okresy pozbawienia wolności i zwolnił skazanego z wydatków postępowania.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego, zaskarżonemu wyrokowi zarzucając:

1.obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 53 § 1 i 2 i art. 85a k.k. poprzez niedostateczne rozważenie dyrektyw wymiaru kary łącznej wskazanych w tymże przepisie w zakresie dotyczącym celów zapobiegawczych i wychowawczych oraz sytuacji rodzinnej skazanego;

1. rażąco niewspółmierność orzeczonej kary, polegającą na wymierzeniu skazanemu kary pozbawienia wolności przy zastosowaniu zasady asperacji, podczas gdy ze względu na to, że w większości przypisanych skazanemu czynów tożsamość przedmiotową, jak również bliską więź czasową ich popełnienia, nadto ze względu na sytuację życiową oskarżonego i jego postawę, zasadne było skorzystanie z zasady pełnej absorpcji;

3.zaistnienie nowych okoliczności faktycznych, w postaci uprawomocnienia się wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 13 sierpnia 2020 r., w sprawie VI K [...], który uprawomocnił się dnia 25 października 2021 r. w związku z wydaniem wyroku Sądu Okręgowego w S. w sprawie IV Ka [...].

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2022 r., sygn. IV Ka [...], Sąd Okręgowy w S. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy w . wskazał, że wobec tego, iż zachodzi potrzeba wydania nowego wyroku łącznego z uwzględnieniem wszystkich wyroków skazujących D. P. oraz uwzględniając ilość tych nowych wyroków wydanych przez różne miejscowo sądy, celowe jest ponowne rozpoznanie sprawy D. P. o wydanie wyroku łącznego. W ocenie Sądu Okręgowego w S., wydanie orzeczenia reformatoryjnego przez sąd odwoławczy przez zmianę wyroku łącznego (rozstrzygnięcia o karze łącznej) w przypadku złożenia przez stronę czy dopuszczenia z urzędu nowego wyroku skazującego jest oczywiście dopuszczalne, jednak w sytuacji jaka zaistniała w niniejszej sprawie nie

byłoby to uzasadnione i celowe, gdy dochodzi tak znaczna liczba nowych skazań, z czego co najmniej pięć kar będzie nadawało się do objęcia ich węzłem kary łącznej z tymi, które połączył Sąd Rejonowy w zaskarżonym wyroku łącznym. Zachodzi zatem potrzeba zwrócenia się do wszystkich sądów, które wydały wyroki o akta tych postępowań, co wydłużałoby postępowanie odwoławcze. Reformatoryjne orzekanie w postępowaniu odwoławczym pozbawiałoby też skazanego, prawa do zaskarżenia wydanego przez sąd drugiej instancji wyroku w trybie zwykłych środków odwoławczych.

Na wyrok Sądu Okręgowego w S. skargę wniósł obrońca skazanego D. P., który orzeczeniu Sądu II instancji zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 437 § 2 k.p.k. poprzez uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji mimo braku ku temu przesłanek. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu skargi obrońca skazanego wskazał, iż w niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, a w szczególności nie zachodzi przesłanka dotycząca potrzeby przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości, albowiem w badanej sprawie część przewodu sądowego, a w zasadzie przynajmniej jego połowa, została już przeprowadzona. Jak ponadto wskazał obrońca, w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego przewód ten polega przede wszystkim na ujawnieniu dokumentów, w tym wyroków orzekających prawomocnie kary, których połączenie jest przedmiotem postępowania, nadto innych dokumentów istotnych dla rozstrzygnięcia, jak wywiad środowiskowy, dokumenty dotyczące sytuacji osobistej skazanego, nie ma zatem potrzeby powtarzania go w całości.

W odpowiedzi na skargę prokurator wniósł o jej uwzględnieniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga na wyrok sądu odwoławczego jest zasadna.

Zgodnie z art. 437 § 2 k.p.k. uchylenie orzeczenia sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1, art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Tymczasem jako podstawę uchylenia wyroku Sądu I

instancji Sąd Okręgowy w S. wskazał na konieczność przeprowadzenia wielu czynności, to jest zwrócenia się do innych sądów o akta spraw, związane z tym wydłużenie postępowania odwoławczego oraz utratę przez oskarżonego prawa do instancji odwoławczej w zakresie tej części orzeczenia Sądu Okręgowego w S., w której będzie on orzekał w przedmiocie kary łącznej w odniesieniu do nowych wyroków. Sąd odwoławczy nie wskazał zatem żadnej z podstaw przewidzianych w art. 437 § 2 k.p.k., a nawet przyznał, że reformatoryjne orzekanie w tej sprawie jest dopuszczalne.

W związku z zawartymi w uzasadnieniu wyroku Sądu II instancji argumentami rozważyć należy jednak spełnienie przesłanki określonej w art. 437 § 2 k.p.k. jako konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. Sformułowana w uzasadnieniu tego wyroku argumentacja nie potwierdza jednak spełnienia tej przesłanki. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2018 r., I KZP 3/19 (OSNKW 2019/6/31), podkreślono, że: *„Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 zdanie drugie in fine k.p.k., jako powód uchylenia przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, zachodzi wówczas, gdy orzekający sąd pierwszej instancji naruszył przepisy prawa procesowego, co skutkowało, w realiach sprawy, nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniającą potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie pierwszej instancji.”*

W badanej sprawie Sąd odwoławczy nie stwierdził takiego naruszenia przepisów procesowych, które uzasadniałoby potrzebę powtórzenia już dokonanych przez ten sąd czynności. W związku z ujawnieniem nowych wyroków, co do których istnieje potrzeba zbadania, czy orzeczone nimi kary podlegają łączeniu, zachodzi konieczność dokonania nowych czynności, ale nie powtórzenia dotychczasowych. Dlatego nie zachodzi przesłanka odnosząca się do konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Okręgowego w S. i przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

[as]